

Ζ
Υ
Θ
Ο
Σ
Φ
Ι
Η

Ο "ΑΡΓΟΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΙΑΡΥΤΗΣ
Γ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Θ. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΑΚΗΣ Μ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ

ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 9—ΤΗΛΕΦ. 75-56

— ΑΘΗΝΑΙ —

Π
Α
Γ
Ο
Σ
Φ
Ι
Η

Απόσπασμα

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

Χρονολογία

2 Ο. ΟΚΤ. 1932

« Η « Πάπισσα 'Ιωάννα »

Ένα ελληνικόν βιβλίον πού έδιχασε τόν Γαλλικόν τύπον

Τά δημοκρατικά ιδεώδη και τὰ βελανίδια.—Τήν εποχή πού εἶχαμε ἐξαγωγήν πνευματικῶν προϊόντων.—Ἡ « Πάπισσα 'Ιωάννα » κατακτᾷ τὸ διεθνὲς ἀναγνωστικόν κοινόν.—Ὁ Γαλλικὸς τύπος ἀποθεώνει τὸν μεγάλον μας συγγραφέα.—« Διαπρεπὴς σοφὸς καὶ λογοτεχνὴς γεμάτος Λουκιάνειον οἴστρον ». Ἡ λύσσα τῶν κληρικοφρόνων ἐφημερίδων.

Ὁ Ροῖδης μεσουρανεῖ

Ῥυμοὶ καὶ λίβελλοι

Ἡ φιλολογικὴ μας παραγωγή σήμερον εἶνε πολλὴ ἀνάμικτή, πολλὴ πενήχρᾳ. Ὁμοῖζει μὲ τὰ διπλώματα τῶν ὀδοντογυριῶν πού βγάδουν εἰς τὸ Παρίσι..... pour l' Orient. Περιορίζεται, μὲ ἄλλα λόγια, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν. Ἐρχομεν, βέβαια, καὶ κάποια ἐξαγωγή, ἀλλὰ τὸ ἐξαγωγικόν μας ἐμπόριον ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὰ καλαματιανὰ σῦκα, τὰ φριφίνα τοῦ Βόλου καὶ τὰ βελανίδια, νομίζω, τῆς Μάνης, πού προορίζονται διὰ τὴν βυρσοδεψίαν. Καίτοι διὰ τὸ τελευταῖον εἶδος ἔχω τὴν γνώμην, μιά πού γίνεται συζήτης περὶ φιλολογίας, ὅτι θὰ ἐπρεπε νὰ τὸ κρατήσομεν εἰς τὸν τόπον μας. Θὰ ἴτο ἡ καταλληλοτέρα τροφή διὰ λόγιον δημοκρατικὴν δάβανταδόρον, ἔχοντα ὄλας τὰς ἐξείς τῶν συμπαιῶν τετραπόδων, τὰ ὁποῖα μὲς κορηθησοῦν τὸ ζαμπὸν καὶ τὰ ὁποῖα ἡμεῖς τρέφομεν μὲ τὸν καρπὸν τῆς βελανιδιάς.

Ἀλλὰ ἐδῶ δὲν πρόκειται νὰ γράψω μελέτην περὶ τῆς καταλλήλου τροφικῆς διαίτης ὡρισμένων δημοκρατικῶν λογίων. Ἐν εἶπαμε δύο λόγια γιὰ τὰ βελανίδια καὶ τὰ δημοκρατικὰ ιδεώδη, αὐτὸ γίνηκε ὡς ἐκ περισσοῦ. Ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ἠθέλωμε νὰ καταλήξωμε εἶνε ὅτι τὰ πνευματικὰ προϊόντα τοῦ τόπου μας δὲν ἴσαν πάντοτε καταδικασμένα εἰς τὰς τιμὰς τῆς ἐσωτερικῆς κατανάλωσως. Σὲ μιά ἐποχὴ, πού ὁ κάθε κατεργάτης ἴτο σὸν πάγιο του, καὶ ὁ κάθε γράφων λοῦστρος δὲν μπορούσε νὰ βρίζῃ ἐστολτα ἓνα νεκρὸ βασιλῆα, χωρὶς νὰ ἐλθῇ εἰς ἐπαφὴ μὲ βρεγμένη σάνδινα τὸ μέλος ἐκείνου τοῦ σώματος του, ὅπου οἱ διάγοντες καθιστικῶν βίων ἔχουν περισσότερο τριμμένα τὰ πανταλόνια τους, σὲ μιά τέτοια ἐποχὴ ἐγνώρισαν πανευρωπαϊκὰς τιμὰς καὶ τὰ ἔργα τοῦ ἔλληδος ἀπὸ τὰ στενὰ ὄρια τῆς πατρίδος μας.

Ἀπὸ ὄλα τὰ ἔργα πού εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα, ἐκεῖνο πού ἐλαμψε περὶ σσότερο εἰς τὸν διεθνή ὀ-

ρίζοντα, πού ἴδτε στιγμὲς καὶ ἐμεσουρανήσε ἀόριστη, εἶνε ἡ « Πάπισσα 'Ιωάννα » τοῦ ἀειμνήστου Ροῖδη. Πού ὀλίγο, πού ὀλίγο, ἔχοντα βιβλίον τὸ ἀριστοτέργημα αὐτὸ τῆς νεοελληνικῆς σατῆρας, τὸ ὁποῖον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἔχει καταγάγει καὶ τὸν μεγαλύτερον ἐκ-

ντὲ Ντεμπᾶ ἐχαρκτήρισε τὸ ἔργον τοῦ Ροῖδη ὡς μίαν « κοσμοσπλαίαν φιλολογικὴν ἐπιτυχίαν » ἢ δὲ « Βι Λιτεραρί » ἐπλεξε τὸ πανηγυρικὸν ἐγκώμιον τοῦ συγγραφέως, ὃ ἀκατάσχετος τοῦ ὁποῖου ὀστρὸς φθάνει μέχρι παραφροσᾶς.

Ὁ κληρικὸς τοῦ « Σιέιλ » ἀφιερώνει εἰς τὴν Πάπισσαν δύο ὀλοκληροῦς στήλας καὶ καταλήγει ὡς ἐξῆς: « Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἱστορικὸν μέρος, τοῦτο ἀποτελεῖ πλήρη καὶ ἐμβριθεστάτην ἐκθεσιν περὶ παντός ὀτι ἔχει γραφῆ διὰ τὴν Πάπισσαν 'Ιωάνναν. Τὸ μυθιστορηματικὸν μέρος εἶνε μιά χαριεσστάτη καὶ πνευματωδέστατη Ὀδύσσεια. Ὁ κ. Ροῖδης εἶνε διαπρεπὴς σοφὸς καὶ λογοτεχνὴς γεμάτος Λουκιάνειον οἴστρον ».

Ἄλλ' ὁ Ροῖδης εἶχε καὶ τοὺς ἐπικριτὰς του. Ὁ κληρικόφρων καὶ καθολικὸς τύπος τοῦ ἐκήρυξε τὸν πόλεμον μὲ τὴν « Κοσμοτυσιονεὲλ » ἐπὶ κεφαλῆς, ἡ ὁποία ἐξετόξευεν ἐναντίον του τετρασπίλον λίβελλον ἐξαντήσασα ὄλον τὸ ὕβρεολόγιον τῆς γαλλικῆς γλώσσης.

Εἰς τὸ ἐν λόγῳ λιβελλογραφικὸν ἄρθρον διαβάσει κανεὶς τὸν ἐπιπρόθη αὐτῶν ἀποριστην: « Ὑπὸ τὸν γαλιανὸν οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος, ἀνθρώπος ἀνάξιος τοῦ κυανοῦ τούτου ὄθλου, κεφαλὴ τὴν ὁποῖαν δὲν ἔγλυψε βεβαιοῦς ὁ Φειδίας, ἐπῆγε νὰ ταφῆ εἰς τὴν ρυπαρὰν σκόνην τῶν μαυρῶν βιβλιοθηκῶν τῆς Γερμανίας, διὰ νὰ ἀνασκάψῃ τὰ λείψανα ἱστορικῶν ἐπισημῶν χροινικῶν. Ὁ κ. Ροῖδης εἶνε ποιντικὸς βιβλιοθήκη, ἀνάξιος τῆς τιμῆς νὰ φωνεθῇ ὑπὸ τοῦ ἐφους τοῦ Ἀμλέτου. Ἐξ ἔρωτος πρὸς τὴν 'Ιωάνναν ἔγινε σοφὸς σῶρος βιβλίων, ροκανίσας, καταβροχθείσας καὶ χωνεύσας ὄλα τὰ χειρογράφα καὶ χροινικά ».

Ὁ λίβελλος συνεχίζεται, ἐπὶ πᾶσι λὺ ἀκόμη, εἰς τὸν αὐτὸν τόνον, — κενεγὴ ἄλλους τὴν ὁποῖαν ἐξέβαλε ἡ συντηρητικὴ παράταξις κάτω ἀπὸ τὰ μαστίγιον τῆς Ροιδείου σατῆρας.

Τὴν ἐπομένην τῆς δημοσιεύσεως τοῦ λιβελλοῦ ἤρξαμε νὰ παρασκευάζετε, πικροτῶδες, ἡ τρίτη ἐκδοσις καὶ ἡ δευτέρα μετάφρασις τῆς « Πάπισσας 'Ιωάννας ».

Α. ΦΟΥΦΑΣ

εραπίνα 'Ιωάννα.

Ἡ ΠΑΠΙΣΣΑ 'ΙΩΑΝΝΑ κατὰ μεσαιωνικὴν λιθογραφίαν

δοτικὸν καὶ κυκλοφορικὸν θρίαμβον, πού ἐγνώρισε ποτὲ ἑλληνικὸ βιβλίον.

Ελάχιστοι ὄμως γνωρίζουν ὅτι ἡ « Πάπισσα 'Ιωάννα », ὅμα τῆ ἐκδόσεως τῆς, εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ἀπασχολήσῃ τὸν διεθνή τύπον καὶ νὰ γίνῃ ἀφορμὴ νὰ διαιερευθῶν αἱ παρισυναὶ ἐφημερίδες εἰς Ροιδικὰς καὶ Ἀντιροιδικὰς. Ἡ « Πάπισσα » μεταφράσθη ἀμέσως γαλλιστὶ καὶ εἰς διάστημα ἐνὸς μηνὸς ἐξηγητλήθησαν, μέχρι τοῦ τελευταίου ἀντιτύπου, δύο ἐκδόσεις τῆς Γαλλικῆς μεταφράσεως. Τὰς σάφας τοῦ θηλυκοῦ πάπα εἶχαν ρουφήξει οἱ καλόγηροι τῆς Δύσεως καὶ τὴν βιογραφίαν τῆς ἐροῦφηξε τὸ ἀναγνωστικὸν κοινόν τῆς Γαλλίας.

Καθὼς φαίνεται καὶ τὰ δύο μέρη ἔμειναν ἀπολύτως ἐνθουσιασμένα, πρὸ πάντων τὸ δευτερον, ἄς κοινῇ κανεὶς ἀπὸ τὰ διθυραμβικὰ ἐγκώμια τοῦ παρισίου τύπου. Μία ἀπὸ τὰς ἐγκριτεράς γαλλικὰς ἐφημερίδας, ἡ « Ζουρνάλ